

ЗВО «УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»

Факультет суспільних і прикладних наук

Кафедра естрадно-вокального мистецтва

Естрадний вокальний ансамбль
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Галузь знань ***02 «Культура і мистецтво»***
Спеціальності ***025«Музичне мистецтво»***
Освітній рівень перший **бакалаврський**
Освітньо-професійна програма **Естрадний спів**

Статус дисципліни **базова (обов'язкова)**
Мова викладання, навчання та оцінювання **українська**

Івано-Франківськ
ЗВО «Університет Короля Данила»
2022

ЗАТВЕРДЖЕНО на засіданні кафедри інформаційних технологій
Протокол №1 від 31.08.2022 р.

Розробники: викладачі кафедри естрадно-вокального мистецтва

Доцент, кандидат мистецтвознавства

Лідія КУРБАНОВА

УЗГОДЖЕНО:

Гарант ОП, кандидат мистецтвознавства

Лідія КУРБАНОВА

Контактний телефон викладача	
e-mail	
Номер аудиторії чи кафедри	Кафедра естрадно-вокального мистецтва
Посилання на сайт УКД	https://ukd.edu.ua

**Лист оновлення та перезатвердження силабусу
навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри	Підпис гаранта освітньої програми

ВСТУП

Естрадний вокальний ансамбль – практична навчальна дисципліна, метою якої є розвиток власних вокально-ансамблевих навичок, зокрема оволодіння співочим диханням, правильним звукоутворенням, прийомами звуковедення, чіткою артикуляцією, зрозумілою дикцією, набуття професійних навичок співу в ансамблі.

ЗАВДАННЯ

✓ теоретичне та практичне засвоєння засобів, прийомів і методів в роботі з вокальним ансамблем;

✓ розширення музичного світогляду, ідейно-художнє виховання і поглиблення спеціальних знань шляхом практичного ознайомлення з кращими зразками української вокальної ансамблевої музики, творами світової музичної культури різних епох, стилів і жанрів.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У результаті вивчення предмета студент повинен **уміти**:

- грамотно розбирати твір і співати кожну партію;
- володіти своїми вокально-технічними особливостями;
- злагоджено працювати у колективі в якості учасника та керівника;

У результаті вивчення предмета студент повинен **знати**:

- теоретичне та практичне значення пісні;
- стильові особливості різних епох для грамотного прочитання та відповідного виконання твору;
- різні способи та прийоми вокально-ансамблевої роботи

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс	1, 2, 3, 4.	
Семестр	1-8	
Кількість кредитів ECTS	16	480 год
Аудиторні навчальні заняття	лекції	-
	практичні	225 год
Самостійна робота		225 год.
Форма підсумкового контролю	Екзамен	30 год

СТРУКТУРНО–ЛОГІЧНА СХЕМА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Попередні дисципліни	Наступні дисципліни
Сольфеджіо	хор
Елементарна теорія музики	Методика роботи з вокальним ансамблем
Гігієна та охорона голосу	Педагогічна практика

Результати навчання (компетентності). Вивчення освітньої компоненти “Естрадний вокальний ансамбль” сприяє формуванню у студента таких загальних та фахових компетентностей.

Код компетентності	Назва компетентності	Результати навчання
Інтегральна компетентність	Здатність розв’язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування набутих знань, умінь та навиків з теорії, історії музики, педагогіки та виконавства	
Загальні компетентності	<p>ЗК 4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК 6. Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 13. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.</p> <p>ЗК 15. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p>	<p>РН1. Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом (голосом) на належному фаховому рівні під час виконавської (диригентської) діяльності.</p> <p>РН 5. Відтворювати драматургічні концепції музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.</p> <p>РН 8. Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.</p> <p>РН 9. Демонструвати володіння теоретичними та практичними основами інструментування, аранжування музики та композиції, вміння здійснювати переклад музичних творів для різних колективів (оркестру, ансамблю, хору).</p> <p>РН 14. Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання гри на інструменті / вокалу/диригування / теорії, історії музики/ композиції.</p>

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	<p>СК 2. Здатність створювати та реалізувати власні художні концепції у виконавській діяльності</p> <p>СК 6. Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.</p> <p>СК 9 Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.</p> <p>СК 11. Здатність оперувати професійною термінологією.</p> <p>СК 15. Здатність здійснювати редакторську / менеджерську/ лекторську/ аранжувальну / звукорежисерську діяльність в сфері музичного мистецтва.</p>	

ПОЛІТИКА КУРСУ

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ
<p>Систематичне відвідування індивідуальних занять, де творча взаємодія викладач-студент є найбільш ефективним методом професійного спрямування вокаліста. Головними принципами навчального процесу є творчий та діяльний підхід до голосу кожного студента індивідуально, враховуючи попередню професійну підготовку, особистісний рівень та природні дані.</p> <p>Самостійна робота студента. Робота над своїми “проблемними” питаннями та пошук технічних способів виправлення того чи іншого вокального прийому комфортного голосовому апарату студента. Головним чинником даного курсу є орієнтація на виховання творчої, всебічно розвиненої особистості музиканта.</p>
ПОВЕДІНКА В АУДИТОРІЇ
<p>Усі учасники освітнього процесу повинні дотримуватися норм і правил внутрішнього розпорядку відповідно до Статуту ЗВО «Університет Короля Данила», Правил поведінки здобувачів освіти та Кодексу корпоративної етики. Кожен студент має виявляти наполегливість, старанність, зацікавлення дискутувати, ставити запитання викладачеві як під час лекцій, так і під час семінарських чи практичних занять.</p> <p>Усі учасники освітнього процесу повинні дотримуватися навчальної етики,</p>

поважно ставитися один до одного, бути урівноваженими, уважними та дотримуватися дисципліни й часових (строкових) параметрів навчального процесу.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

На початку вивчення курсу викладач знайомить студентів з основними пунктами Положення про академічну доброчесність, відповідно до якого і здійснюється навчальний процес.

Під час виконання письмових тестових завдань недопустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими (оригінальними).

ОСКАРЖЕННЯ ПРОЦЕДУРИ ПРОВЕДЕННЯ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ КОНТРОЛЬНИХ ЗАХОДІВ

Оскарження процедури проведення та результатів контрольних заходів відповідно до «Положення про систему поточного та підсумкового контролю оцінювання знань та визначення рейтингу здобувачів освіти» розглядає та вирішує перший проректор або проректор з навчальної роботи на підставі заяви студента або подання декана.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

- *вербальні/словесні* (лекція, пояснення, розповідь, бесіда, інструктаж);
- *наочні* (спостереження, ілюстрація, демонстрація);
- *практичні* (різні види вправлення, практики);
- *пояснювально-ілюстративний* або *інформаційно-рецептивний*, який передбачає пред'явлення готової інформації викладачем та її засвоєння студентами; *репродуктивний*, в основу якого покладено виконання різного роду завдань за зразком;
- *метод проблемного викладу*;
- *частково-пошуковий* або *евристичний*;
- *дослідницький спрямовує творчі пошуки та розвиває знання, вміння та навички студента*. Теоретична та практична робота студента є однією із складових процесу навчання естрадного сольного співу.

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання

Навчальна дисципліна «Естрадний вокальний ансамбль» оцінюється за кредитно-модульною системою. Оцінка формується за принципом накопичення балів. Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 100 –бальною шкалою на заліках, академконцертах. Підсумковий контроль здійснюється у формі екзамену.

ШКАЛА В БАЛАХ	ОЦІНКА ЗА ШКАЛОЮ ECTS	НАЦІОНАЛЬНА ШКАЛА	КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
90–100 балів	A	5 «відмінно»	Артистизм, хореографія, драматургія та сценічна витримка, володіння необхідними знаннями та навичками, вміння застосувати їх у виконавській практиці.
83–89 балів	B	4 «дуже добре»	Систематичне відвідування занять, якісне виконання всіх завдань відповідної складності, володіння необхідним теоретичним та практичним досвідом. Студент іноді може допуститися несуттєвих виконавських помилок.
76–82 бали	C	4 «добре»	
68–75 балів	D	3 «задовільно»	відвідування не менше ніж 75 % від кількості занять, виконання всіх завдань відповідної складності, при яких допущено до п'яти суттєвих помилок. Студент не достатньо орієнтується в музичному матеріалі, плутає термінологію, не вміє її застосувати
60–67 балів	E	3 «достатньо»	
35–59 балів	FX	2«незадовільно»	Слабке відвідування занять, невиконання всіх контрольних робіт або їх виконання на дуже низькому технічному, рівні, що навіть приблизно не відповідає вимогам. Студент не орієнтується ані в музичному матеріалі, ані в необхідній термінології
0–34 бали	F	2«неприйнятно»	

III. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОГО ДИСЦИПЛІНИ

Естрадний вокальний ансамбль

Зміст навчальної дисципліни

ТЕМА 1 Предмет та завдання навчальної дисципліни. Поняття ансамблю. Роль дихання в процесі звукоутворення.
<p>1.1. Поняття «ансамбль» як мистецтвознавчий та музичний термін. Типи та види вокальних ансамблів. Форми сучасного ансамблевого виконавства.</p> <p>1.2. Вироблення єдиного типу дихання. Костно-абдомінальне (нижньореберне діафрагмальне) дихання. Вплив дихання на чистоту, силу, тембр, витривалість голосу; дихання на початку твору і між фразами. Характер дихання у виконанні вокальних штрихів legato, non legato, staccato.</p> <p>1.3. Резонатори. М'яке і тверде піднебіння. Комплексна робота найважливіших елементів звукоутворення: дихання, голосових зв'язок, резонаторів, артикуляційного апарату.</p>
ТЕМА 2. Робота над строем. Мелодичний стрій.
<p>2.1. Особливості строю в мажорі та мінорі. Інтонування інтервалів по горизонталі. Вироблення у співаків ансамблю точного інтонування на основі ладового і тонального настроювання. Спів гармонічних послідовностей.</p> <p>2. 2. Робота над розвитком діапазону і технічною рухливістю голосів Формування високої співацької позиції у нижньому та верхньому регістрах. Звуко-ритмічні вправи на legato і staccato для розвитку технічної рухливості голосів співаків ансамблю</p>
ТЕМА 3. Робота над двоголосними та триголосними творами гармонічного складу Гармонічний стрій
<p>3.1. Визначення типу співацького голосу, його тембрального забарвлення та діапазону. Комплектування ансамблів (дуетів, тріо, квартетів) за типами співацьких голосів, тембровими ознаками. Якісний склад ансамблів: однорідні (жіночі, чоловічі); мішані (дуети, тріо, квартети). Формування навичок співу a capella.</p> <p>3.2. Гармонічний ансамбль як співвідношення усіх елементів хорової звучності; узгодженість їх звучання між собою. Узгодженість усіх елементів співочого процесу і строю, ритму, динаміки, темпу, дикції, єдиної манери звукоутворення. Залежність ансамблю від фактури й режисури.</p>
ТЕМА 4. Робота над творами з елементами поліфонії.
<p>4.1. Природній та штучний ансамбль. Вироблення навичок ланцюгового дихання, рівного звучання «на опорі» у вокальних партіях. Розвиток діапазону та техніки рухливості голосів.</p> <p>4.2. Виконання вокальних штрихів у ансамблі. Виховання навичок виконання вокальних штрихів legato і staccato. Ритмічний ансамбль у виконанні вокальних штрихів, відчуття твердого і м'якого піднебіння.</p> <p>4. 3. Робота над дикцією в ансамблі. Рухливість артикуляційного апарату. Свідома чітка вимова літературного тексту. Вірний вокальний перенос приголосного попереднього складу до наступного складу слова.</p>
ТЕМА 5. Ритмічний ансамбль. Виховання ритмічних навичок.

5.1. Ритмічна пульсація співу: виховання відчуття дрібних тривалостей (восьмих, шістнадцятих). Поєднання ритмічних навичок з характером звуковедення, динамічною виразністю виконання. Підкреслення слабких долей у синкопованих ритмах. Чергування співу вісімок і тріолей.

5.2. Вокально-темброва злагодженість голосів та їх динамічна рівновага. Виявлення загальних тембрових і звуковисотних якостей голосів (першого і другого сопрано, альтів, чоловічих голосів). Динамічна рівновага у відтворенні нюансів *p*, *mf*, *f*.

5.3. Співставлення контрастних динамічних відтінків. Фразеологічні акценти. Виховання навичок ансамблю у виконанні *sf* і *sp*.

ТЕМА 6. Виховання ансамблю поліфонічної фактури. Значення дикції в сучасному мистецтві.

6.1. Підкреслення, виокремлення окремих голосів, їх співставлення. Виховання самостійності вокальних партій у поліфонічних фрагментах, їх динамічна рівновага.

6.2. Інтонаційний та ритмічний ансамблі у поліфонічних творах. Підголоскова та імітаційна поліфонія: протяжний рух підголосків, самостійне ведення кожної партії, канон.

6.3. Виокремлення в різних голосах імітації теми з одночасним динамічним пом'якшенням в іншому голосі.

6.4. Дикція та артикуляція — основа вокальних побудов.

ТЕМА 7. Робота над творами гармонічної та поліфонічної фактури.

7.1. Поглиблення роботи з удосконалення вокально-інтонаційних прийомів звучання. Звуковедення.

7.2. Відчуття резонаторів та свідоме володіння ними. Робота над ланцюговим диханням.

7.3. Художнє трактування твору і вокальна культура. Розкриття художнього образу.

ТЕМА 8. Робота над творами сучасного репертуару.

8.1. Усвідомлення виконавцем закономірностей різних модифікацій темпу, динаміки, штрихів, характеру фразування як необхідної умови переконливої інтерпретації.

8.2. Надання коротких відомостей про автора музики та літературного тексту. Визначення художньо-образного змісту твору.

8.3. Надання виконавського аналізу запропонованого твору

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Болгарський А. Сагайдак Г. Хоровий клас і практика роботи в хорі. Київ, 1987, с.235.
2. Леонтович М. Практичний курс навчання співу в середніх школах України. Київ : Музична Україна, 1989.
3. Мархлевський А. Практ. основи роботи в хор. класі. Київ, 1986.
4. Музика в школі. Вип. 1- 7. Київ : Музична Україна, 1976. 1981.
5. Обух Л. «Лелеча доля»: зб. муз. творів з репертуару вокального колективу «Ладо»: навчальний посібник з вокально-хорових дисциплін / вст. Лово та ред. Г. Карась. Івано-Франківськ : Вид-во «Фоліант», 2020. 136 с.

6. Обух Л. В., Шегда Л. В. Методичні рекомендації для вивчення та організації самостійної роботи студентів з навчального курсу «Читка хорових партитур» освітнього рівня “бакалавр” : посіб. для сам. роб. студ. Івано-Франківськ : Видавець Кушнір Г. М., 2018. 29 с.
7. Падалка Г. Учитель, музика, діти. Київ : Музична Україна, 1982.
8. Пігров К. Керування хором. Київ, 1962, с.149.
9. Савчук В. Я. Читка хорових партитур : навчально-методичний посібник / В. Я. Савчук, Л. В. Шегда. Івано-Франківськ : Фоліант, 2021. 196 с.
10. Сухомлинська О. Проблеми розвитку особистості в історичному контексті псих. та пед. Шлях освіти. 2005. № 1. С. 19 - 24.
11. Трофімчук О. Школа колективного музикування. Рівне, 1993.

ПРИБЛИЗНИЙ РЕПЕРТУАРНИЙ СПИСОК ТВОРІВ ДЛЯ ПРАКТИЧНОЇ РОБОТИ В КЛАСІ

Антків Ю.	Дощик
Гей Волошин сіно косить	
Білаш О.	Сину, качки летять
Лелеченьки	
Спи маля	
Два кольори	
Бетховен Л.	Взгляни, как зелен наш лесок
Похідна пісня	
Брамс И.	Колискова
Верменич В.	Польова царівна
Як чудово запахли троянди	
Світанок	
Верьовка Г.	Ой на горі льон, льон
Садок вишневий коло хати	
Тихо над річкою	
Воробкевич І	Над Прутом у лузі
Гайдн Й.	Колискова пісня
Гершвін Дж.	Колискова з оп. Порги и Бесс
Грицюк С.	Україно, земле моя
Дацко М.	Попеляста перепілка
Домінчен К.	Весна іде
Житкевич А.	Музика землі
Іваницький М	Закувала зозуленька
Івасюк В.	Калина приморожена
Водограй	

Їжак В. Чом, чом, чом, земле моя»
Карабиць І. Де вітер землю голубить
Моя любов, моя земля
Каччіні Дж. AveMaria
Козак Є. Якби мені черевики
Юж мелем
Наша Анничка
Над річкою бережком
Чайка
Заграй мі, гудачку
Як хороше
Колесса Ф. Ягілочка
Ой зацвіли фіялоньки
Перепілка
Подольночка
Жучок
Колесса М. Коло річки, коло броду
Ой у полі криниченька
Коломієць А. Тихо, тихо Дунай воду несе
Кос-Анатольський А. Чотири воли пасу я
Учітеся, брати мої
Родимий краю.
Коли заснули сині гори
Ти домене не ходи
Ніченьки біля річеньки
Чом, чом, чом, земле моя
Корчинський Ю. Коби – м була така красна
Леонтович М. Трьохголосні жіночі та дитячі хори
Лисенко М. Веснянка
Українська баркарола
Молитва за Україну
Ой летіла горлиця
Час додому, час
Тихесенький вечір
Людкевич С. Безмежнеє поле
Гагілка
Ішов жовняр з війни
Українська баркарола
Майборода П. Білі каштани
Тополина баркарола
Майчик І. Як я си заспівам

Матюк В.	Веснівка
Моцарт В.	Азбука
Мясков К.	Веснянка
Ішов дід на став	
Спасибі людям,що зростили ліс	
Петриненко Т.	Шлях до Тараса
Поклад І.	Реквієм
Пісня про матір	
Чарівна скрипка	
Савицький Р.	Гуцулка Ксеня
Червоні маки	
Сиротюк З.	Мамина молитва
Степовий Я.	Ой діброво, темний гаю
Садок вишневий	
Уманець В.	Ягілочка
Уманець В	По діброві вітер віє
Фільц Б.	Ой ярочки зелененькі
Любимо землю свою	
Червона калино, чого в лузі гнешся?	
Ой продала дівчинонька серце	
Шамо І.	Не шуми калинонька
Шаповаленко В.	Веснянка
Янівський Б.	Журавочка
Ярославенко Я.	Не хвалюся

Спірічуелси

К.Loomer Soonahwillbedone
 L.Dawson Soonahwillbedone
 Л.Джерхарт Сухі кості
 Н.Johnson Ain't Gottimetodie
 Henry Smith RidetheChariot
 Moses Hogan Old Time Religion
 Robert Shaw If I got my ticket, can I ride
 Anders Paulsson Somertimes I feel like a motherlees child

Пісні народів світу

1. Африканська народна пісня Siagamba
2. Бразильська народна пісня Azulao
3. Американська народна пісня Goodbyelove

4. В. McFerrin Don't Worry, Be Happy
5. Grayston Ives Name that tune
6. Американська народна пісня Shenandoan
7. Американська колядка Бубонці
8. John Lennon, Paul McCartney Yesterday.